

PUPA

Latviešu valodas
aģentūra

LVA METODIKAS SKOLAS
IZDEVUMS LATVIEŠU VALODAS
SKOLOTĀJIEM DIASPORĀ

7/2019

BĒRNU VALODAS PRASMJU LĪMEŅI KAS TIE IR UN KĀ IZMANTOJAMI?

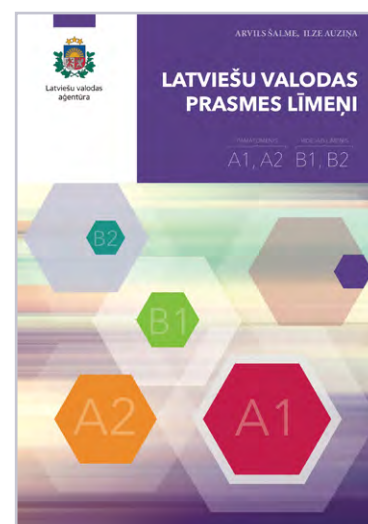
Sekojošā „Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana” (2006) rekomendācijām, svešvalodu apguves praksē ir ieviesta trīs valodas prasmes pamatlīmeņu un vairāku apakšlīmeņu sistēma. Tā sniedz iespēju sistēmiski veidot valodas apguves ceļu no zemākās pakāpes līdz pat profesionālai valodas lietojuma pakāpei.

Daudzās valstīs, tajā skaitā arī Latvijā, ir izveidots detalizēts valodas prasmes līmeņu apraksts (skat. „Latviešu valodas prasmes līmeņi: pamatlīmenis A1, A2, vidējais līmenis B1, B2” (2016) un „Latviešu valodas prasmes līmeņi: augstākais līmenis C1, C2. Vadlīnijas” (2016)).

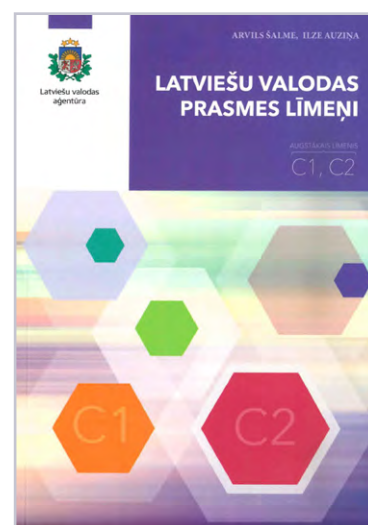
Šie valodas prasmes līmeņu apraksti vairāk attiecināmi uz pieaugušajiem, taču drīzumā iznāks I. Auziņas, A. Priedītes un A. Šalmes veidotais metodiskais izdevums „Latviešu valodas prasmes pamatlīmenis: A0 (pirmslīmenis), A1, A2. 7-10 un 11-15 gadus veciem skolēniem”. Izdevumā būs ietverts valodas prasmes līmeņu vispārīgs apraksts, norādīti valodas apguves mērķi, uzdevumi un raksturots mācību saturs, kā arī piedāvāts A0, A1 un A2 valodas prasmes līmeņu apraksts norādītajām skolēnu vecumgrupām. Tabulās būs atspoguļoti tādi valodas apguves aspekti kā komunikatīvās darbības un stratēģijas, starpniecība un starpniecības stratēģijas, ar valodu saistītās kompetences, sniegts valoddarbības veidu, valodas pamatprasmju un palīgdarbību detalizēts raksturojums.

Šobrīd īss bērnu valodas prasmes līmeņu apraksts atrodams šeit: <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apsveces-limenes/berniem#tab2>. Atsevišķām prasmēm ir pievienoti arī uzdevumi izvēlētajā valodas prasmes līmeņa noteikšanai.

„Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana, vērtēšana” (2006) norāda, ka valodas prasmes līmeņu apraksta galvenais uzdevums ir **sistemizētā veidā aprakstīt valodas lietojuma prasmes un noteikt valodas snieguma līmeni dažādos valodas apguves posmos**. Dalījums

Pieejams: <https://valoda.lv/wp-content/uploads/docs/a%20un%20b.pdf>

Pieejams: http://maciunmacies.valoda.lv/images/Maci/Pieaugusajiem_Programmas/C1_C2_Prasmes_limeni.pdf

līmeņos dod priekšstatu par noteiktas valodas lietojuma sasniegumu pakāpi, izaugsmi un turpmākās apguves perspektīvām, kā arī ļauj objektīvi diagnosticēt un novērtēt valodas prasmi noteiktā izglītības posmā. Līmeņu apraksts atspoguļo uz darbību orientētu mācību pieeju. Tās pamatā ir sabiedrības locekļu valodas lietojums, veicot konkrētas darbības. Tas ir, valodas lietotājam noteiktos apstākļos, konkrētā situācijā un specifiskā darbības sfērā ir jāpilda dažādi valoddarbības uzdevumi.

Valodas prasmes līmeņu aprakstus var izmantot:

- mācību programmu veidošanai;
- mācību līdzekļu veidošanai;
- pārbaudes darbu satura izstrādei un valodas prasmju diagnosticēšanai.

Tā kā diasporas latviešu skolās bieži vien grupās ir bērni ar atšķirīgu valodas prasmes līmeni, tad valodas prasmju diagnosticēšana var sniegt informāciju gan par kopējo valodas prasmes līmeni, gan par prasmes līmeni atsevišķos valoddarbības veidos (klausīšanās, lasīšana, rakstīšana, runāšana). Bērnu valodas prasmju diagnosticēšana ļauj skolotājam izvirzīt konkrētus uzdevumus turpmākajām mācībām, bet atkārtota diagnosticēšana ļauj pārliecināties par skolēnu sasniegumu dinamiku. Atsevišķos gadījumos (lielākajās diasporas skolās vai skolās ar lielu skolotāju skaitu) tas ļauj skolēnus dalīt grupās, apvienojot bērnus ar līdzīgu valodas prasmju līmeni.

Pielikumā atradīsiet **kombinētu diagnostikas darbu par tēmu „Skola”** skolēnu valodas pamatprasmju diagnosticēšanai, kurš izstrādāts diasporas tālmācības skolēniem. Diagnostikas darbs ir izstrādāts lietošanai *lva.classflow.lv* vidē, taču to iespējams izmantot arī bez šīs vides. Uzdevumi sakārtoti augošā grūtības pakāpē, aptverot visus valoddarbības veidus. Skolotājs skolēniem liek uzdevumus veikt vienu pēc otra – tiktāl, cik viņi spēj. Pēc rezultātiem tiek noteikts skolēnu valodas prasmes līmenis.

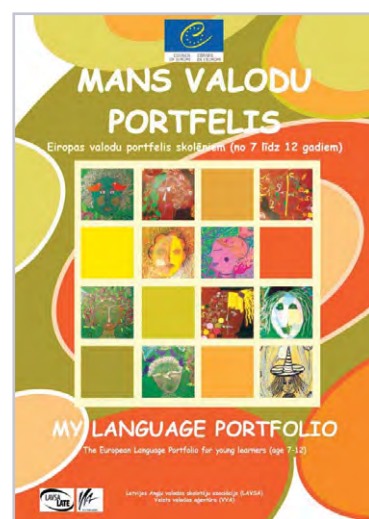
VALODU PORTFELIS BĒRNIEM

Līdztekus iepriekšminētajiem metodiskajiem materiāliem plaši pazīstams ir arī mācību palīglīdzeklis pieaugušajiem „Eiropas Valodu portfelis (EVP)” (2006), ar kura palīdzību katrs var noteikt savu svešvalodas prasmi un patstāvīgi plānot turpmāko valodas apguves procesu (skat. <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apguves-limenis/pieaugusajiem>).

Latvijā savulaik (2007. gadā) ir izdots arī Eiropas Valodu portfelis skolēniem – „Mans valodas portfelis. Eiropas valodu portfelis skolēniem (no 7 līdz 12 gadiem)” (turpmāk tekstā – EVPS).

EVPS funkcijas

- Informējošā funkcija – sniedz informāciju par portfeļa īpašnieka pieredzi un sasniegumiem dažādu valodu apgūvē, kā arī nosaka viņa svešvalodu vai otrās valodas prasmi pēc Eiropā vienotas sešu līmeņu sistēmas.
- Pedagoģiskā funkcija – padara valodas apguves procesu skaidru un pārskatāmu. Maksimāli iesaistot mācību procesā pašu valodas apgūvēju, attīsta patstāvīgā darba iemaņas un prasmi veikt pašnovērtējumu. Tas veicina valodas apgūvēja atbildību par mācību rezultātu.

Pieejams:
<http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apguves-limenis/berniem>

Digitalizētā versija:
<https://evp.visc.gov.lv/>

EVPS sniedz konkrētus pierādījumus par komunikāciju prasmi un starpkultūru pieredzi, kā arī veicina daudzvalodību – spēju sazināties divās un vairākās valodās papildus savai dzimtajai valodai.

EVPS daļas

1. **Valodu pase** ir dokuments, kurā portfeļa īpašnieks norāda informāciju par valodas prasmes līmeni. Noteikt valodas prasmes līmeni palīdz pasē ievietotā vispārējā sešu līmeņu pašnovērtējuma tabula, kas ir standartveida un vienota visiem Eiropas Valodu portfeļiem.
2. **Valodu biogrāfija** ir atspoguļots valodas apguves process, kurā tiek noteikti mācību mērķi, plānota mācību gaita un novērtēti sasniegtie rezultāti. Pašnovērtējuma lapās doti valodas prasmju noteikšanas kritēriji „es varu”, „es protu” formā, kas pozitīvi motivē valodas apguvēju mācībām.
3. **Dosjē** ir trešā EVPS daļa, kurā portfeļa īpašnieks ievieto dažādu ar valodas prasmi saistītu oficiālu dokumentu (sertifikātu, apliecību, diplomu u.c.) kopijas, kā arī radošos darbus, referātus, domrakstus, esejas u.tml. *Dosjē* dokumentāli un praktiski apliecina EVPS īpašnieka valodas prasmes līmeni.

EVPS atspoguļo, ko bērns dažādās valodās jau zina un prot veikt, kā arī iezīmē, kas vēl jāapgūst. Vairākas reizes gadā bērns var iekrāsot aplišus, papildinot informāciju par apgūto un pieredzēto, lietojot dažādas valodas. Ja uzdevumu var veikt tikai daļēji, iekrāso tikai pusi apliša; ja uzdevumu var veikt pilnībā, aizkrāso visu aplīti. Bērns izvērtē savas prasmes visos valoddarbības veidos (klausīšanās, runāšanas, lasīšanas un rakstīšanas prasme), kā arī savas prasmes starpkultūru izpratnes un kontaktu jomā.

Piemērs par klausīšanās prasmi

Es varu saprast vienkāršus jautājumus par manu vārdu, vecumu un dzīvesvietu

Es varu saprast priekšmetu nosaukumus, kas atrodas klasē un mājās

Es varu saprast, ja cilvēki nesauc man savu vārdu, vecumu un dzīvesvietu

Es varu saprast skaitļus, pulksteņa laikus un datumus

Es varu saprast vienkāršus jautājumus par manu ģimeni

Es varu saprast, ja cilvēki runā par savu ģimeni

Es varu saprast vienkāršus sveicienus (piem., «Sveiki!», «Labrīt!», «Uz redzēšanos!» utt.)

Es varu saprast vienkāršas frāzes (piem., «Atvainojiet!», «Paldies!» utt.)

Es varu saprast arī...

Es varu saprast vienkāršus norādījumus klasē (piem., «Piecelies!», «Atver grāmatu!» utt.)

Es varu saprast pazīstamus vārdus un frāzes dziesmās, filmās, sarunās utt.

Es varu saprast arī...

KLAUSĪŠANĀS

Iekrāso atbilstošo aplīti!

_____ valoda **A2**

	datums	datums	datums
Es saprotu dažas dziesmas un dzejoļus.	☐	☐	☐
Es saprotu, ko cilvēki saka, ja viņi runā skaidri un lēni.	☐	☐	☐
Es saprotu vienkāršas norādes par virzienu.	☐	☐	☐
Es saprotu vienkāršus norādījumus par to, kas jāizdara.	☐	☐	☐
Es saprotu vienkāršus lūgumus.	☐	☐	☐
Es saprotu vienkāršus ierosinājumus (piem., «Iesim!», «Klausies!»).	☐	☐	☐
Es saprotu īsu, vienkāršu stāstu, ja to stāsta lēni un skaidri.	☐	☐	☐
Es saprotu galveno domu TV ziņās, ja tās papildina vizuāla informācija.	☐	☐	☐
Es saprotu galveno domu īsās, skaidrās, vienkāršās ziņās un paziņojumos (piemēram, lidosta, dzelzceļa stacijā).	☐	☐	☐
Es saprotu galveno informāciju vienkāršās, īsās sarunās par ikdienas lietām un zināmiem tematiem (piemēram, laiks, valsprieks, mājdzīvnieki, mūzika, sports utt.)	☐	☐	☐
Es varu arī saprast.....	☐	☐	☐
Es varu arī saprast.....	☐	☐	☐

Mans plāns

_____ datums Es gribētu iemācīties

_____ datums Es gribētu iemācīties

IZMANTOTIE RESURSI

Andernovics S., Brikmane K., Dimpere I. u. c. *Mans valodu portfelis. Eiropas Valodu portfelis skolēniem (no 7 līdz 12 gadiem)*. Rīga: Valsts valodas aģentūra, Latvijas Angļu valodas skolotāju asociācija, 2007.

Auziņa, I., Šalme, A. *Latviešu valodas prasmes līmeņi: pamatlīmenis A1, A2, vidējais līmenis B1, B2*. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2016.

Auziņa, I., Šalme, A. *Latviešu valodas prasmes līmeņi: augstākais līmenis C1, C2. Vadlīnijas*. Rīga: Latviešu valodas aģentūra, 2016.

Dalbiņa D., Grīnberga I., Jundze I. u. c. *Eiropas Valodu portfelis pieaugušajiem: valodu pase*. Rīga: Valsts valodas aģentūra, 2006.

Eiropas Padome. Valodu politikas nodaļa. *Eiropas kopīgās pamatnostādnes valodu apguvei: mācīšanās, mācīšana*. Rīga: Valsts valodas aģentūra, 2006.

MĀJASDARBS

Izpētiet „Mans valodu portfelis. Eiropas Valodu portfelis skolēniem (no 7 līdz 12 gadiem)” – <http://maciunmacies.valoda.lv/valodas-apguves-limenis/berniem!> Īpašu uzmanību pievērsiet 6. un 7. lpp. ievietotajiem valodas prasmes līmeņu aprakstiem.

1. Izvēlieties kādu tēmu (piemēram, ziema, svētki u.tml.) un vienu no valodas prasmes līmeņiem (piemēram, A2)! Izveidojiet vairākus uzdevumus par šo tēmu, kas atbilst izvēlētajam valodas prasmes līmenim!

VAI

2. Izmēģiniet pielikumā pievienoto diagnostikas darbu valodas pamatprasmju diagnosticēšanai, ja tas ir piemērots bērniem, ar kuriem strādājat. Apkopojiet un izvērtējiet rezultātus, kā arī izvirziet uzdevumus turpmākajām valodas mācībām, ņemot vērā, kuras prasmes bērniem padodas labi, bet kuras ir apgūtas sliktāk. Uzrakstiet savus secinājumus!

Mājasdarbu, atsauksmes par šo uzdevumu un ierosinājumus, lūdzu, sūtiet metodiķei Lindai Krastiņai uz e-pastu pupa.metodikasskola@gmail.com **līdz 7. janvārim!**

JAUNUMI

Digitālo resursu krātuve vietnē lva.classflow.lv

Mācību materiālu krājumu vietnē ievietots diagnostikas darbs, kas veidots diasporas tālmācības skolēnu valodas pamatprasmju diagnosticēšanai. Turpat atrodami vērtēšanas kritēriji un tabula rezultātu apkopošanai un aprēķināšanai.

Ja vēl neesat reģistrēti un vēlaties iegūt piekļuvi ievietotajiem materiāliem un tos izmantot, lūdzu, rakstiet metodiķei Lindai Krastiņai uz e-pastu: pupa.metodikasskola@gmail.com.

Izdevumu veidoja:

Linda Krastiņa

Vineta Vaivade

Aija Otomere

Liene Valdmane

www.maciunmacies.lv

www.facebook.com/LVAdiaspora/

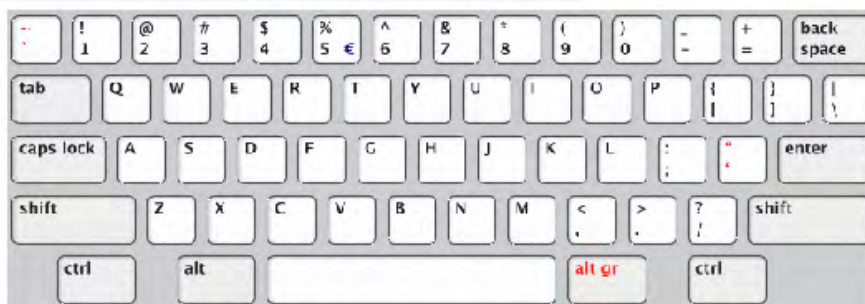
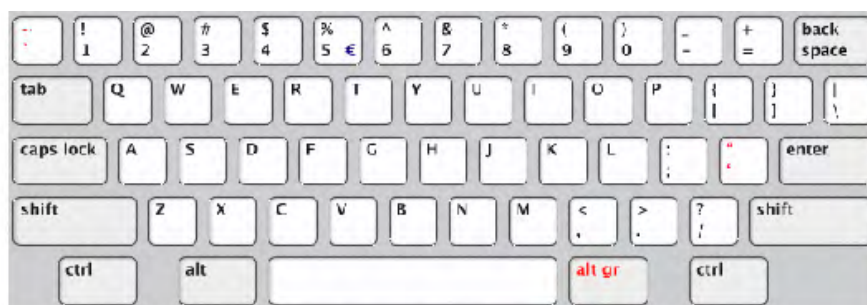
KOMBINĒTS DIAGNOSTICĒJOŠAIS DARBS DIASPORAS SKOLĒNIEM

1.1. Iztēlojies, ka skolā ir jauna skolotāja. Skolotāja iepazīstas ar katru no bērniem.

Uzraksti skolotājai savu vārdu un uzvārdu!
Lieto gan mazos, gan lielos alfabēta burtus!

1.2. Vēro attēlu un atmini stundas tematu! Klausies vārdus un „raksti” (apvelc) šī vārda burtus tastatūrā!

2. Klausies vārdus! Parādi tos attēlā!

3.1. Klausies un savieno! Kuram bērnam ir kura soma?

3.2. Klausies un savieno! Kuram bērnam ir kuri mācību līdzekļi?

3.3. Pastāsti, kāda ir tava skolas soma! Kas ir tavā skola somā?

Ja tev nav skolas somas, izvēlies vienu no šīm un pastāsti par to!

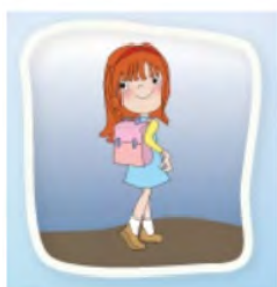

4.1. Vēro attēlus un lasi! Savieno!

*Urā! Bumba vārtos!
Cik skaista spēle!*

*Labā roka augšā,
kreisā – sāņus!*

Labrīt, skolotāj!

Neskrien tik ātri!

Sveiks, mans draugs!

Cik skaista soma!

4.2. Izvēlies vienu attēlu un pastāsti, kādās situācijās lieto šo teikumu!

5. Izpēti tabulu! Lasi tekstu un ieraksti trūkstošos vārdus!

PULCIŅŠ	DIENA	SĀKUMA LAIKS	BEIGU LAIKS	VIETA
Dejošanas pulciņš	Pirmdiena	16.00	18.00	sporta zāle
Matemātikas pulciņš	Otrdiena	15.00	16.30	31. kabinets
Zīmēšanas pulciņš	Trešdiena	15.30	17.30	5. kabinets
Teātra pulciņš	Ceturtdiena	15.00	17.00	bibliotēka
Futbola pulciņš	Piektdiena	14.00	16.00	stadions

Ieva iet uz pulciņu tikai otrdienās. Tas sākas plkst. 15.00. Tas ir _____ pulciņš.

Mārim pulciņš sākas plkst. 14.00 un beidzas plkst. 16.00. Tas ir _____ pulciņš.

Kurās dienās tas notiek? Tas notiek _____.

Zane piedalās teātra pulciņā. Kur tas notiek? Tas notiek _____.

Anna piedalās pulciņā, kas notiek sporta zālē. Tas ir _____ pulciņš. Annai pulciņš beidzas plkst. _____.

6.1. Lasi un atbildi uz jautājumiem!

Ēriks Kūlis

Grūtā lasīšanas un rēķināšanas pasaka

Rūķēns Riķis un rūķēns Niķis lielceļa malā apturēja rūķēnu Ciķi, kurš pavisam nesteidzīgi gāja uz skolu. Viņiem pašiem vēl nebija pienācis laiks mācīties, — abiem vajadzēja kādu brīdi paaugties.

— Ciķi, pasaki, vai skolā ir smaga dzīve? — jautāja Riķis.

— Var iztikt, — teica Ciķis, — tur ir lasīšana.

— Hi, hi! — teica Niķis. — Man patīk lasīt! Un ja vēl pēc āboliem jākāpj kokā! Kad izaugšu lielāks, strādāšu par lasītāju.

— Nē jel! — skaidroja Ciķis. — Skolā jālasa burti! Gan lielle, gan mazie! Visi pēc kārtas!

— Ar lielajiem droši vien ir grūtāk tikt galā, — sacīja Niķis, — tiem vajadzīgs pamatīgs grozs!

— Bet mazie iesprūk grīdas šķirbās, un tos no turienes tik viegli nevar izlasīt laukā, — piebilda Riķis.

— Tā tas nav, — iebilda Ciķis, — burti jālasa no grāmatām.

Kur satikās rūķēni?

Kur devās Ciķis?

Vai Niķis un Riķis arī varēja doties uz skolu? Kāpēc?

Ko gribēja noskaidrot Niķis un Riķis?

Ko Niķis un Riķis uzzināja par skolu?

6.2. Izdomā un uzraksti atbildes uz jautājumiem!

Ko tu mācies skolā?

Kas tev vislabāk padodas?

Ko tu vēl gribētu iemācīties? Kāpēc?

Ko tu ieteiktu rūķēniem Riķim un Niķim?

NORĀDĪJUMI SKOLOTĀJAM

1.2. uzdevums

Skolotājs kopā ar bērniem pārrunā, kas redzams attēlā, un vienojas par vārdu, kas būs „jāraksta” ar datora palīdzību. Vārdi – *skola, dators*.

2. uzdevums

Klausās vārdus:

- 1) krēsls (lasa: *pirmais – krēsls*)
- 2) dzēšgumija
- 3) lineāls
- 4) durvis
- 5) pildspalva
- 6) pulkstenis
- 7) zīmulis
- 8) burtnīca

Pareizā atbilde (krēsli ir vairāki):

3.1. un 3.2. uzdevums

Skolotājs lasa tekstu lēni. Tekstu var lasīt divas reizes.

KURAM SKOLĒNAM IR KURA SOMA?

Jurim un Annai ir jaunas skolas somas. Juris izvēlējās melnu somu ar dzelteniem smaidiņiem. Somas lejasdaļā ir dzeltens uzraksts. Annai ir melna soma ar vienu dzeltenu smaidiņu, vienu dzeltenu svītru un vairākām baltām svītrām. Somas lejasdaļa ir dzeltena.

KAS IR KATRA SKOLĒNA SKOLAS SOMĀ?

Jura somā ir matemātikas grāmata, trīs burtnīcas un penālis. Annas somā ir latviešu valodas un mūzikas grāmata, viena burtnīca, līme un piezīmju papīrs.

DIAGNOSTICĒJOŠĀ DARBA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

Uzdevuma un kartītes* numurs	Kritērijs	Rādītāji	Punkti	Atbilstība valodas līmenim
1. 3.–5. kartīte	Prasme rakstīt savu vārdu un uzvārdu	Prot uzrakstīt savu vārdu un uzvārdu, lietojot rakstītos lielos un mazos burtus, prot pareizi rakstīt lielos sākumburtus.	2	Pielīdzināms B1–B2 līmenim, arī dzimtās valodas prasmēm. Šķir iespēstos un rakstītos latviešu valodas burtus. Prot skaidri un loģiski izklāstīt rakstu runā savas domas atbilstoši saziņas mērķim, uzrakstīt īsas, vienkāršas ziņas, ievērojot rakstu runas kultūru.
		Prot uzrakstīt savu vārdu un uzvārdu, lietojot lielos iespēstos burtus.	1	Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Pazīst latviešu valodas burtus. Prot uzrakstīt īsu informāciju par sevi, rakstīt pazīstamus vārdus vai frāzes.
		Neprot pareizi rakstīt vārdu un uzvārdu, raksta tikai vārdu vai atsevišķus burtus.	0,5	Pielīdzināms A0 līmenim. Nepazīst latviešu valodas burtus. Prot tikai pēc parauga uzrakstīt atsevišķus vārdus vai īsas frāzes par sevi.
	Prasme pazīt latviešu valodas burtus vārdos	Prot apvilkt datora tastatūrā pareizi visus doto vārdu burtus.	2	Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Pazīst latviešu valodas burtus.
		Prot apvilkt datora tastatūrā doto vārdu burtus daļēji pareizi (ir 1–2 kļūdas).	1	Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Pazīst latviešu valodas burtus, bet kļūdās to izmantošanā.
		Neprot apvilkt datora tastatūrā doto vārdu burtus.	0	Nepazīst latviešu valodas burtus.
2. 6. kartīte	Klausīšanās prasme un prasme uztvert vārda un attēla savstarpējo saistību	Prot uztvert dzirdēto vārdu un savienot attēlu ar atbilstošo ciparu.	2	Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Klausīšanās laikā uztver un saprot saziņas temata saturu, atsevišķas detaļas dzirdētajā tekstā.

*Kartītes Nr. attiecas uz lva.classflow.lv vidi.

<p>2. 6. kartīte</p>	<p>Klausīšanās prasme un prasme uztvert vārda un attēla savstarpējo saistību</p>	<p>Prot uztvert dzirdēto vārdu un savienot attēlu ar atbilstošo ciparu daļēji (1–3 kļūdas).</p>	<p>1</p>	<p>Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Klausīšanās laikā uztver un saprot saziņas temata saturu kopumā un atsevišķas detaļas, kas saistītas ar ikdienas pieredzi, ja runa ir lēna un skaidri artikulēta, starp frāzēm/izteikumiem ir pauzes, nav trokšņa fona.</p>
<p>3. 8.–10. kartīte</p>	<p>Klausīšanās prasme, prasme uztvert teksta saturu un atbilstoši rīkoties</p>	<p>Prot uztvert dzirdēto vārdu un savienot attēlu ar atbilstošo ciparu daļēji (4 un vairāk kļūdas).</p>	<p>0,5</p>	<p>Pielīdzināms A0 līmenim. Klausīšanās laikā uztver un saprot atsevišķus bieži lietotus vārdus un frāzes, ja runa ir lēna, skaidri artikulēta, starp frāzēm/izteikumiem ir pauzes, uztverī atvieglo žesti, mīmika, attēli un cita veida vizuālā informācija.</p>
<p>3. 8.–10. kartīte</p>	<p>Klausīšanās prasme, prasme uztvert teksta saturu un atbilstoši rīkoties</p>	<p>Prot uztvert teksta saturu klausīšanās un lasīšanas laikā un veikt uzdevumu.</p>	<p>2</p>	<p>Pielīdzināms B2 un dzimtās valodas prasmes līmenim. Klausīšanās vai lasīšanas laikā uztver un saprot tekstu gan kopumā, gan detalizēti, kā arī spēj kritiski izvērtēt dzirdēto tekstu klausīšanās vai lasīšanas laikā.</p>
<p>3. 8.–10. kartīte</p>	<p>Klausīšanās prasme, prasme uztvert teksta saturu un atbilstoši rīkoties</p>	<p>Prot uztvert teksta saturu klausīšanās un lasīšanas laikā un daļēji veikt uzdevumu (ir 1–2 kļūdas).</p>	<p>1,5</p>	<p>Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Klausīšanās un lasīšanas laikā uztver un saprot saziņas temata saturu kopumā un atsevišķas detaļas tekstā, ja runai ir neliels trokšņa fons.</p>
<p>3. 8.–10. kartīte</p>	<p>Klausīšanās prasme, prasme uztvert teksta saturu un atbilstoši rīkoties</p>	<p>Prot uztvert teksta saturu klausīšanās laikā un daļēji veikt uzdevumu (ir 3 kļūdas).</p>	<p>1</p>	<p>Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Klausīšanās laikā uztver saziņas tematu, saprotot informāciju, kas saistīta ar ikdienas pieredzi, ja runa ir lēna un skaidri artikulēta, starp frāzēm/izteikumiem ir pauzes, uztverī atvieglo žesti, mīmika, attēli un cita veida vizuālā informācija.</p>
<p>3. 8.–10. kartīte</p>	<p>Klausīšanās prasme, prasme uztvert teksta saturu un atbilstoši rīkoties</p>	<p>Prot uztvert teksta saturu klausīšanās laikā un daļēji veikt uzdevumu daļēji (ir 4 un vairāk kļūdas).</p>	<p>0,5</p>	<p>Pielīdzināms A0 līmenim. Klausīšanās laikā uztver un saprot atsevišķus, biežāk lietotus vārdus un frāzes, ja runa ir lēna, skaidri artikulēta, starp frāzēm/izteikumiem ir pauzes, uztverī atvieglo žesti, mīmika, attēli un cita veida vizuālā informācija.</p>

<p>3. 8.–10. kartīte</p>	<p>Runāprasme un prasme stāstīt par savu pieredzi</p>	<p>Prot pastāvīgi veidot stāstījuma tekstu.</p>	<p>2</p>	<p>Pielīdzināms dzimtās valodas prasmiņu līmenim. Spēj atbildēt uz jautājumiem un uzdot jautājumus par dažādiem tematiem. Spēj sazināties ar sarunbiedru par tematu atbilstoši situācijai, pastāvīgi veidot stāstījumu.</p>
		<p>Prot pastāvīgi veidot stāstījuma tekstu, bet tā struktūra nav precīza, vietām nepieciešami uzvedinoši jautājumi.</p>	<p>1,5</p>	<p>Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Spēj atbildēt uz jautājumiem un uzdot jautājumus par dažādiem tematiem. sazināties ar sarunbiedru par tematu atbilstoši situācijai, daļēji veidot stāstījumu.</p>
		<p>Prot veidot stāstījuma tekstu, ja ir uzvedinoši jautājumi vai cita veida palīdzība.</p>	<p>1</p>	<p>Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Spēj atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem un uzdot vienkāršus, pēc parauga veidotus jautājumus. Spēj sazināties ar sarunbiedru ikdienas situācijās, ja saruna ir par pazīstamiem tematiem, bet nespēj patstāvīgi veidot stāstījumu.</p>
<p>4. 11.–12. kartīte</p>	<p>Apzināta lasīprasme, prasme uztvert attēla un frāzes atbilstību</p>	<p>Prot nosaukt dažus vārdus, neprot veidot stāstījuma tekstu arī ar uzvedinošu jautājumu vai cita veida palīdzību.</p>	<p>0,5</p>	<p>Pielīdzināms A0 līmenim. Spēj atbildēt uz jautājumiem par sevi, izmantojot atsevišķus vārdus, īsas un formālas frāzes (stabilus izteicienus) un žestus, neprot veidot stāstījumu.</p>
	<p>Prot apzināti lasīt un atrast frāzes saistību ar attēlu.</p>	<p>2</p>	<p>Pielīdzināms dzimtās valodas prasmiņu līmenim. Lasa ar izpratni dažāda veida tekstus, nosaka teksta tematu, galveno domu, prot kritiski analizēt tekstu, atrast vajadzīgo informāciju tekstā un to izmantot atbilstoši situācijai, prot patstāvīgi izvēlēties lasāmvielu, ir izveidojušās lasītāja intereses.</p>	
	<p>Prot apzināti lasīt un atrast frāzes saistību ar attēlu daļēji (1–2 kļūdas).</p>	<p>1,5</p>	<p>Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Lasa ar izpratni tekstu, kas saistīts ar personīgo interešu loku, un nosaka teksta tematu, galveno domu, prot atrast vajadzīgo informāciju tekstā.</p>	

4. 11.–12. kartīte	Apzināta lasītprasme, prasme uztvert attēla un frāzes atbilstību	Lasa un daļēji prot atrast frāzes saistību ar attēlu (3–5 kļūdas).	1	Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Prot lēni lasīt īsu tekstu un saprot vienkāršas uzbūves teksta tematu, ja tajā ir pazīstami vārdi, frāzes un viegli atpazīstami svešvārdi, kā arī tekstam ir pievienoti attēli.
	Runātprasme un prasme savu domu pamatot	Neproto lasīt un atrast frāzes saistību ar attēlu. Prot uztvert jautājuma saturu un atbildēt uz to teikumā, ievērojot mutvārdu runas kultūru.	0 2	Pielīdzināms A0 līmenim. Prot sekot līdzi priekšā lasītam īsam tekstam un saprot atsevišķus vārdus teikumā vai tekstā, ja informāciju papildina attēli, izteiksmīgs lasījums. Pielīdzināms B1–B2 un dzimtās valodas prasmju līmenim. Spēj atbildēt uz jautājumiem un uzdot jautājumus par dažādiem tematiem. Spēj sazināties ar sarunbiedru par tematu atbilstoši situācijai, turpināt sarunu pēc savas ierosmes.
5. 13. kartīte	Apzināta teksta lasītprasme un prasme uztvert uzdevuma nosacījumus	Prot uztvert jautājuma saturu un atbildēt uz to ar dažiem vārdiem. Neproto uztvert jautājuma saturu un atbildēt uz to. Ar uzvedinošu jautājumu vai cita veida palīdzību prot nosaukt atsevišķus vārdus vai frāzes.	1 0,5	Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Spēj atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem un uzdot vienkāršus, pēc parauga veidotus jautājumus. Spēj sazināties ar sarunbiedru ikdienas situācijās, ja saruna ir par pazīstamiem tematiem, bet nespēj sarunu turpināt pēc savas ierosmes. Pielīdzināms A0 līmenim. Spēj atbildēt tikai uz jautājumiem par sevi, izmantojot atsevišķus vārdus, īsas un formālas frāzes (stabilus izteicienus) un žestus.
		Prot uztvert teksta saturu, orientēties tabulā un citos uzdevuma nosacījumos.	2	Pielīdzināms dzimtās valodas prasmju līmenim Lasa ar izpratni dažāda veida tekstus, nosaka teksta tematu, prot kritiski analizēt tekstu, atrast vajadzīgo informāciju tekstā un to izmantot atbilstoši situācijai.

5. 13. kartīte	Apzināta teksta lasīprasme un prasme uztvert uzdevuma nosacījumus	Prot uztvert teksta saturu, daļēji orientēties tabulā un citos uzdevuma nosacījumos (1–2 kļūdas).	1,5	Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Lasa ar izpratni īsu vienkāršas uzbūves tekstu un nosaka teksta tematu, uztver un izprot atsevišķas detaļas tekstā, ja tajā ir pazīstami vārdi, frāzes un viegli apazīstami svešvārdi, kā arī tekstam ir pievienoti attēli.
		Prot uztvert teksta saturu, daļēji orientēties tabulā un citos uzdevuma nosacījumos (3 un vairāk kļūdu).	1	Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Spēj lēni lasīt īsu tekstu un saprot vienkāršas uzbūves teksta tematu, orientējas tekstā, ja tajā ir pazīstami vārdi, frāzes un viegli atpazīstami svešvārdi, kā arī tekstam ir pievienoti attēli.
		Neprot patstāvīgi lasīt un uztvert teksta saturu, orientēties tabulā un citos uzdevuma nosacījumos.	0	Pielīdzināms A0 līmenim. Spēj sekot līdzi tikai priekšā lasītam īsam tekstam un saprot atsevišķus vārdus teikumā vai tekstā, ja informāciju papildina attēli.
	Noraksta prasme.	Prot precīzi norakstīt vārdus tekstā.	2	Pielīdzināms B1 – B2 un dzimtās valodas prasmju līmenim Prot uztvert un precīzi pareizi norakstīt doto tekstu.
		Prot daļēji precīzi norakstīt vārdus tekstā (1–3 kļūdas).	1	Pielīdzināms A1 – A2 līmenim Prot daļēji uztvert un norakstīt doto tekstu (galvenokārt ir neuzmanības kļūdas).
		Prot daļēji norakstīt vārdus tekstā (4 un vairāk kļūdas).	0,5	Pielīdzināms A0 līmenim. Prot daļēji uztvert un norakstīt doto tekstu (ir gan satūra uztveres, gan pareizrakstības kļūdas norakstā).
6. 14.–18. kartīte	Apzināta lasīprasme, prasme orientēties tekstā un pasvītrot atbildes uz jautājumiem	Prot apzināti lasīt tekstu, uztvert dažāda rakstura jautājumus un atrast atbildes uz tiem tekstā.	2	Pielīdzināms dzimtās valodas prasmju līmenim. Lasa ar izpratni dažāda veida tekstus, nosaka teksta tematu, galveno domu, prot kritiski analizēt tekstu, atrast vajadzīgo informāciju tekstā un to izmantot atbilstoši situācijai.

6. 14.–18. kartīte	Apzināta lasītprasme, prasme orientēties tekstā un pasvītrot atbildes uz jautājumiem	Prot apzināti lasīt tekstu un jautājumus, uztvert reproduktīvus un analītiskus jautājumus un atrast atbildes uz tiem tekstā.	1,5	Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Lasa ar izpratni tekstu kas saistīts ar personīgo interešu loku, un nosaka teksta tematu, galveno domu, prot atrast vajadzīgo informāciju tekstā, ja informācija ir skaidri saskatāma.
	Prasme patstāvīgi rakstīt atbildes uz jautājumiem	Prot patstāvīgi rakstīt, izmantojot dažādas uzbūves teikumus, ievēro ortogrāfijas un interpunkcijas normas.	2	Pielīdzināms dzimtās valodas prasņu līmenim. Prot skaidri un loģiski izklāstīt rakstu runā savas domas atbilstoši saziņas mērķim, ievēro rakstu runas kultūru.
	Neprot apzināti lasīt tekstu orientēties tajā, atbildēt uz jautājumiem.	0,5	Pielīdzināms A0 līmenim. Spēj sekot līdzi tikai priekšā lasītam īsam tekstam un saprot atsevišķus vārdus teikumā vai tekstā, ja informāciju papildina attēli, spēj atbildēt uz reproduktīviem jautājumiem, izmantojot īsas frāzes vai atsevišķus vārdus.	
	Prot patstāvīgi rakstīt vienkāršus teikumus, ir ortogrāfijas kļūdas vārdos (1–4 kļūdas).	1,5	Pielīdzināms B1–B2 līmenim. Prot uzrakstīt īsu informāciju par dažādiem tematiem, izmantojot vienkāršas uzbūves teikumus.	
	Neprot patstāvīgi rakstīt teikumus.	0	Pielīdzināms A0 līmenim. Prot rakstīt tikai pēc parauga atsevišķus vārdus vai īsas frāzes par sevi.	
	Prot patstāvīgi rakstīt vienkāršus teikumus, ir ortogrāfijas kļūdas vārdos (5 un vairāk kļūdu).	1	Pielīdzināms A1–A2 līmenim. Prot uzrakstīt īsu informāciju par sevi, rakstīt īsus vienkāršas uzbūves teikumus.	

20–22 PUNKTI

Augsts valodas pamatprasmju līmenis. Atbilst dzimtās valodas prasmju līmenim.

Skolēns prot:

- klausīšanās laikā uztvert un saprast saziņas temata saturu, atsevišķas detaļas dzirdētajā tekstā; kritiski izvērtēt dzirdēto; ievērot klausītāja kultūru;
- atbildēt uz jautājumiem un uzdot dažāda rakstura jautājumus par dažādiem tematiem mutvārdu runā; sazināties ar sarunbiedru par tematu atbilstoši situācijai; turpināt sarunu pēc savas ierosmes;
- veidot tekstu mutvārdu runā par dažādiem tematiem, izmantojot dažādas uzbūves teikumus; mutvārdu runā ievērot runātāja kultūru;
- lasīt ar izpratni dažāda veida tekstus; noteikt teksta tematu un galveno domu; kritiski analizēt tekstus; atrast vajadzīgo informāciju tekstā un to izmantot atbilstoši situācijai; patstāvīgi izvēlēties lasāmvielu atbilstoši interesēm;
- pazīst visus iespēstos un rakstītos latviešu valodas burtus, prot tos rakstīt;
- rakstīt norakstu;
- patstāvīgi veidot tekstu rakstu runā atbilstoši tekstveides prasībām;
- ir apguvis ortogrāfijas un interpunkcijas normas.

12–19 PUNKTI

Labs valodas pamatprasmju līmenis. Pielīdzināms vidējam B1–B2 līmenim.

Skolēns prot:

- klausīšanās laikā uztvert un saprast saziņas temata saturu kopumā, kā arī atsevišķas detaļas dzirdētajā tekstā, ja runa ir lēna un skaidri artikulēta, starp frāzēm/izteikumiem ir pauzes, nav trokšņa fona, ja tiek runāts literārajā valodā un runas virzība ir skaidri nosakāma;
- atbildēt uz jautājumiem un uzdot vienkāršus jautājumus par dažādiem tematiem mutvārdu runā; sazināties ar sarunbiedru ikdienas situācijās, ja saruna ir par pazīstamiem tematiem;
- veidot tekstu mutvārdu runā par pazīstamiem tematiem, izmantojot vienkāršas uzbūves teikumus;
- lasīt ar izpratni tekstu, kas saistīts ar personīgo interešu loku; noteikt teksta tematu, galveno domu; atrast vajadzīgo informāciju tekstā;
- pazīst visus iespēstos un rakstītos latviešu valodas burtus, prot tos rakstīt;
- rakstīt norakstu;
- patstāvīgi uzrakstīt īsu informāciju par dažādiem tematiem;
- ir daļēji apguvis ortogrāfijas un interpunkcijas normas.

5–11 PUNKTI

Valodas pamatprasmes ir pamata līmenī. Pielīdzināms A1–A2 līmenim.

Skolēna runu raksturo elementāras valodas gramatiskās formas, viņš prot jautāt un atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem par sevi, dzīvesvietu, pazīstamiem cilvēkiem un viņam pašam piederošām lietām, kā arī veidot īsus teikumus, lai izteiktu ikdienas vajadzības. Pamatlīmenim tuvojoties vidējam līmenim, vārdu krājums paplašinās, skolēns patstāvīgi gan runā, gan rakstos prot veidot neliela apjoma tekstu.

Skolēns prot:

- klausīšanās laikā uztvert un saprast informāciju, kas saistīta ar ikdienas pieredzi, ja runa ir lēna un skaidri artikulēta, starp frāzēm/izteikumiem ir pauzes, informācijas uztveri atvieglo žesti, mīmika, attēli un cita veida vizuālā informācija;
- atbildēt uz vienkāršiem jautājumiem un veidot jautājumus pēc parauga, ja saruna ir par pazīstamiem tematiem; neprot sarunu turpināt pēc savas ierosmes;
- lēni lasīt īsu tekstu un saprast vienkāršas uzbūves teksta tematu, ja tajā ir pazīstami vārdi, frāzes un viegli atpazīstami svešvārdi, kā arī tekstam ir pievienoti attēli;
- pazīt visus iespiestos un rakstītos latviešu valodas burtus, prot tos rakstīt;
- rakstīt norakstu;
- uzrakstīt īsu informāciju par sevi, rakstīt pazīstamus vārdus vai frāzes;
- ir apguvis vienkāršākās ortogrāfijas un interpunkcijas normas;

0–4 PUNKTI

Valodas apguves sākums, atbilst A0 līmenim jeb pirmslīmenim.

Pirmslīmenis ietver vienkāršākās prasmes konkrētās svešvalodas apguves sākuma posmā skolēniem bez priekšzināšanām.

Skolēns prot:

- klausīšanās laikā uztvert un saprast atsevišķus, bieži lietotus vārdus un frāzes, ja runa ir lēna, skaidri artikulēta, starp frāzēm/izteikumiem ir pauzes, ja uztveri atvieglo žesti, mīmika, attēli un cita veida vizuālā informācija;
- atbildēt uz jautājumiem par sevi, izmantojot atsevišķus vārdus, īsas un formālas frāzes (stabilus izteicienus) un žestus.